

God sommer menn

PÅ GRENSEN
DUELLEN
Sara og
Maryanne

Nr. 27 2007 Kr 46,- www.vimenn.no

Seilerlegenden
Per Tangvalds
dramatiske liv

DRAPET
DØDSULYKKEN
FORLISET

Sønnen forteller til

SEX I SØVNE

Kokain, alkohol og damer

**JARLEN MYRDET
AV KONA**

**I VØRINGSFOSSENS
INDRE**

Ny serie: De profilerte drapene

**DROSJEMORDET
SOM RYSTET NORGE**

SYKLET VIETNAMKRIGEN

Stor krimfølgetong:
En statsråds død
Dobbelt-X-ord
QUIZ
Vinn TV og
kamera

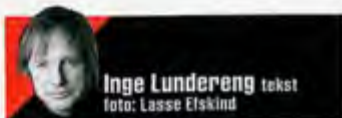

Norske 68-ere
jakter på fortiden:

- VI SYKLET VIETNAMKRIGEN

**Konklusjonen er klar:
Kommunistene vant krigen, kapitalistene freden.**

Inge Lunderøng tekst
foto: Lasse Efskind

En gruppe 68-ere setter hverandre stevne i 2007. De bestemmer seg for å sykle Vietnamkrigen – 2000 kilometer fra Hanoi i nord til Ho Chi Minh-byen i sør.

Med en av datidens skøytestjerner og rabulister, nå overlege i ortopedi ved Aker sykehus i Oslo, Lasse Efskind (63) i spissen, setter de ni nordmennene seg på sykkelsetene for å trække gjennom krigshistorisk grunn.

– Vi fikk noen overraskelser på veien, forteller Efskind. – Vi oppdaget fort at Vietnam har lagt krigen bak seg. Det er ikke mye igjen av kommunismen. Vietkong vant kanskje krigen, men kapitalismen har tydeligvis vunnet freden.

LANGS VEIEN: Sykkelturen Vietnamkrigen på langs tar oss gjennom landsbygder og inn og ut av byer, forteller Lasse Efskind.

Første stopp er hovedstaden Hanoi i nord, en by på fem millioner mennesker. I gatene er det en eneste strøm av biler, mopeder og sykler. – Der besøkte vi en familie vi fikk kontakt med i Norge gjennom noen vietnamsiske flyktninger, forteller Lasse.

Familiemedlemmer som kjempet på amerikansk side, måtte flykte da krigen var over. Men nå lever familien bra, og flyktingene i norsk utlendighet kan trygt komme hjem til Hanoi og besøke dem. – Vietnam er blitt mye mer åpent og tolerant enn før, konkluderer den norske radikaleren.

I Hanoi oppsøker Efskind den pensjonerte ortopediske professoren Nguyen van Nhan – feltlege for kommunistene under Vietnamkrigen. Senere dro han til Sovjetunionen og ble ekspert på å rekonstruere skadde hender og fingre.

En nyttig kunnskap ettersom de giftene USA slapp over dem på 60- og 70-tallet fremdeles er årsak til det store antall forkrøplede lemmer i befolkningen, ifølge professoren.

Før syklistene forlater ho-

FAKTA

VIETNAMKRIGEN

- Vietnamkrigen varte fra slutten av 1950-tallet til 30. april 1975.
- USA trakk seg ut etter fredsavtale i 1973. Innen 1975 hadde Nord-Vietnam erobret hele landet.
- Krigen førte til rundt regnet fem millioner døde og skadde, deriblant tre millioner sivile.

PÅ LANGS: De norske 68-erne syklet Vietnamkrigen på langs.

Collins/KystAtlas AS

FÆL PÅMINNELSE: En haug hodeskaller er en fæl påminnelse om en krig alle vil glemme.

KRIGEN: Forsiden på det amerikanske magasinet LIFE fra den gangen krigen herjet som verst.

KRIGEN: Vi kommer her og der over minnesmerker, statuer eller gamle bomber som minner oss på den røde tråden i sykkelturen: Vietnamkrigen.

GJENGEN: Disse ni bestemte seg for å sykle Vietnamkrigen for å gjenoppfriske gamle minner. F.v.: Lasse Efskind, Asle T. Johansen, Hanne Kristin Hop, Kaja Kierulf, Thor Olav Snersrud, Helge Robertsen, Bjørn G. Myhrvold, Inge Nessiøy og Kaja Efskind.

SKRUBBSÅR:

De norske syklistene unngår store trafikkskader. Men skrubbisår må blant annet Bjørn G. Myhrvold tåle.

nom enorme rismarker avbrutt av landsbyer med et yrende liv.

My Lai-massakren

Den kaotiske og livsfarlige trafikken vekker legen i Lasse Efskind. De sykler i en malstrøm av medsyklister, mopedister med fire på én moped, motorsyklister, biler, lastebiler med skjev og usikret last, bøfler, løshunder og fjærkre – og barn som leker i veikanten.

– Det kryr av trafikkskader i Vietnam, oppsummerer legen.

Selv slipper den norske sykkelgjengen heldig unna med det Lasse kaller velt og småulykker. Men det er nesten like slitsomt hele tiden å være redd for ulykker som det å sykle mange verkende timer i strekk.

My Lai er pliktstopp på en ekspedisjon som handler om Vietnamkrigen. Dette er stedet hvor den mest kjente massakren fant sted. Her ble mer enn 500 sivile vietnamesere meid ned av amerikanske soldater i 1968. Du møter et gufs av fortiden når du trår inn i My Lais lille museum fullt av bilder fra tragedien.

Til slutt ruller ni norske syklister inn i Ho Chi Minh – eller Saigon som nesten alle ennå sier. De besøker krigsmuseet og kommer over et rom viet opposisjonen til krigen i de vestlige land. På veggen henger bilder av protesttog i Norge. – Jeg kikket forjeves etter meg selv, medgir 68-eren Lasse Efskind.

inge.lundereng@hm-media.no

Forts. fra foregående side vedstaden, snubler de over et spesielt minnesmerke over krigen: en vrakrest av et B52 amerikansk bombeefly. Det forvriddet metallmonsteret står opp av et tjern i en bypark.

Elskerinne på si

Så ligger Hanols folkemylder bak dem. De sykler mot Lao Cai på grensen til Kina. En by som en gang ble okkupert av Kina i protest mot at Vietnam invaderte Kambodsja for å-knekke diktatoren Pol Pot og hans Røde Khmer.

– Nå råder fred og fordragelighet, forteller Lasse. – Røde flagg på hver side av grensen vaier i vinden og nærmest vinker til hverandre.

En bratt sykkeletappe senere – 1600 høydemeter på 45 kilometer sier sitt – triller de inn i fjellandsbyen Sapa hvor hovedvekten av innbyggerne tilhører den etniske minoriteten Mong.

Lasse faller for kulturen til det kortvokste fjellfolket. – Tradisjonelt bestemmer familien hvem

du gifter deg med. Og da er det jo ikke alltid basert på kjærlighet, smiler han. – Derfor tillater kulturen at ektemannen har en elskerinne på si. Det engelske uttrykket for skikken er *married but available*.

Mellom kulturelle innslag, krigsminner og besøk på lokale sykehus venter harde og innimellom lange sykkeletapper, ofte med store høydeforskjeller

NESTEN SOM HJEMME: Kyr i veien får oss nesten til å føle oss som hjemme i en norsk setergrend, konstaterer Helge Robertsen.

og i stekende varme. Så går ferden ned fra fjellområdene i nord og inn i de flatere kystområdene midt i Vietnam. Nimanns-troppen tråkler seg på smale veier gjen-